

Zpetná vazba: Integrací clánek R1,C1 v přímé vetvi, derivací clánek R2,C2 ve zpetné vazbe.

Urcete frekvenci, kde bude mít obvod největší zesílení.

Rešení bude predvedeno na příkladu podle následujícího zadání:

R1 = 1k, C1 = 0,995 mikroF, R2 = 1 k, C2 = 1,990 mikroF,

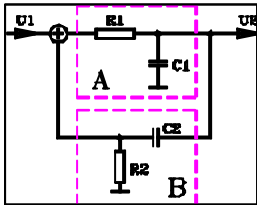
fm1 = 320 Hz,

fm2 = 80 Hz

1. vyjádření napětí U2 pomocí přenosu $U_2 = U_1 \cdot \frac{A}{1 - AB}$

$f_{m1} = \frac{1}{2\pi R_1 C_1}$

$f_{m2} = \frac{1}{2\pi R_2 C_2}$

2. vyjádření přenosu pomocí násobku mezní frekvence n1, n2. $P = \frac{1 + jn_2}{1 - n_1 n_2 + jn_1}$

3. vyjádření činitele AB (součinu přenosu A a přenosu B) pomocí násobku mezní frekvence n1, n2.

$$AB = \frac{jn_2}{1 - n_1 n_2 + j(n_1 + n_2)}$$

4. určení maximálního zesílení t.j. minimální hodnota výrazu 1- AB.

Krivka fázoru AB je v celém frekvencním rozsahu uvnitř kružnice K=1 se středem (1;0), t. zn. že se nachází v oblasti kladné zpetné vazby. Minimální hodnota výrazu 1-AB bude na reálné ose v místě, kde krivka fázoru AB bude tuto osu protínat. Pro určení frekvence postací najít místo, kde úhel fázoru AB bude nulový. Lze použít metodu citatel jmenovatel z pravidel pro počítání s komplexními čísly.

V citateli je pouze koeficient imaginární části, z čehož vyplývá úhel 90°. Aby úhel jmenovatele byl shodný, musí být koeficient u reálné části roven nule. Z této podmínky vyplývá, že stačí řešit pouze koeficient u reálné části jmenovatele.

$$1 - n_1 n_2 = 0 \quad \text{základní rovnice pro dve neznámé } n_1 \text{ a } n_2.$$

4.1. první způsob řešení - budu hledat společný prvek pro neznámé n1 a n2. $n_1 = \frac{f}{f_{m1}} \quad n_2 = \frac{f}{f_{m2}}$

Společná neznámá pro oba koeficienty n1 a n2 je přímo hledaná frekvence "f".

Dosadím za oba výrazy vyjádření se společnou neznámou "f" do základní rovnice.

$$1 - \frac{f}{f_{m1}} \cdot \frac{f}{f_{m2}} = 0 \quad f_{m1}, f_{m2} \text{ jsou známé hodnoty, tudíž získávám rovnici pro "f"}$$

$$\frac{f}{320} \cdot \frac{f}{80} = 1$$

$$f^2 = 25600 \quad f = \pm\sqrt{25600} \quad f = \pm 160 \text{ Hz}$$

Protože hodnoty frekvence jsou vždy kladné, má smysl pouze kladný koren, t.j. frekvence = +160 Hz

4.2. druhý způsob řešení - budu hledat vztah mezi neznámými n_1 a n_2 . $n_1 = \frac{f}{f_{m1}}$ $n_2 = \frac{f}{f_{m2}}$

Upravím výrazy tak, abych vyloučil neznámou "f" a získal neznámou n_1 nebo n_2 , kterou dosadím do základní rovnice.

$$1 - n_1 \cdot n_2 = 0 \quad \text{základní rovnice pro dve neznámé } n_1 \text{ a } n_2.$$

$$\frac{n_1}{n_2} = \frac{\frac{f}{f_{m1}}}{\frac{f}{f_{m2}}} \Rightarrow \dots \Rightarrow \frac{n_1}{n_2} = \frac{f_{m2}}{f_{m1}} \quad n_1 = \frac{f_{m2}}{f_{m1}} \cdot n_2 \quad n_1 = \frac{80}{320} \cdot n_2 \Rightarrow \dots \Rightarrow n_2 = 4 \cdot n_1$$

Společná neznámá je vyjádřená jako násobek mezní frekvence n_1 .

Dosadím za oba výrazy vyjádření se společnou neznámou "n1" do základní rovnice.

$$1 - n_1 \cdot 4n_1 = 0$$

$$4 \cdot (n_1)^2 = 1 \Rightarrow \dots \Rightarrow n_1 = \pm \sqrt{\frac{1}{4}} \quad \text{z výrazu použiji pouze kladný koren}$$

$$n_1 = \frac{1}{2}$$

$n_1 = 0,5$ násobek mezní frekvence $f_{m1} = 320$ Hz, t.j. $0,5 \times 320 = 160$ Hz.

Záver: Frekvence pro maximální zesílení zadaného obvodu je 160 Hz. Pri této frekvenci bude hodnota jmenovatele 1-AB minimální.